

Στὸ περασμένο ἄρθρο δὲν πρόφτασα νὰ μιλήσω γιὰ κάποια παριζιάνικη φάρσα ποὺ παίχτηκε στὴ «Νέα σκηνή». Τὸ «Χοῦ» καθὼς πολὺ ὁμορφα μεταφράστε τὸ «Je ne sais quoi» εἶναι μι' ἄρκετὰ νόστιμη σάτυρα τῆς παρισινῆς κοινωνίας, καὶ τῶν εὐγενῶν ποῦ παντρεύονται πλούσιες ἀμερικανίδες. Χωρὶς νὰ ξεφεύγῃ καὶ πολὺ τὸ ἔργο ἀπ' τὸ σκνειθισμένο τύπο τῆς ἀπλῆς φάρσας ἔχει καὶ σκηνές ἐξυπνες, γραμμένες μὲ κάποια δόση πρωτοτυπίας. δὲν τοῦ λείπει ἀκόμα ποῦ καὶ ποῦ καὶ δύναμη σχετικὴ στὴ διαγραφὴ τῶν χαρακτήρων. Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ μᾶς κάνει νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴ κωμωδία αὐτὴ εἶναι ἡ ὁμορφή μετάφρασή της ἀπ' τὸν Γ. Αὐκέριο. Τὸ θέατρό μας σπάνια ἀποχτάει μετάφρασες μελετημένες καὶ καλοσυνείδητες καὶ πολὺ λίγοι ξεχωρίζουνε στὴ δουλειᾶ αὐτῇ. Τὸ «Χοῦ» εἶν' ἔτσι γραμμένο κι' ἔχει τέτοιο διάλογο ποῦ δὲν ξαναφέρεται εὐκολὰ σ' ἄλλη γλῶσσα. κι' ὅμως ὁ μεταφραστὴς κατὰφερέ νὰ μᾶς δώσει σὲ ὕφος γοργό κι' ἀβίαστο ὅλη τὴ χάρη τοῦ πρωτότυπου. Καθὼς ἡ μετάφραση τοῦ «Φρυμῶν καὶ Ρίσιερ» ποὺ παίχτηκε τὸ χειμῶνα στὸ Βασιλικό, ἔτσι καὶ τοῦ «Χοῦ» εἶναι καμωμένες στὴ φυσικὴ δημοτικῇ, τὴ μόνη γλῶσσα ποῦ κάθε τι ἀμορφαίνει στὸ θέατρο καὶ δίνει στὸ διάλογο ἐνδιαφέρον. Ξεχωριστὸ καὶ δύναμη περίσσια.

*

Ἡ Κυβέλη στὸ δύσκολο ρόλο τῆς Ἀμερικανίδας προσπάθησε νὰ παίξῃ: ὅσο μπορούσε καλύτερα καὶ δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι δὲν τὸ κατὰφερε καί ὅτι δὲ

μᾶς ζωντάνεψε τὸ χαριτωμένο τύπο τῆς ἀφελέστα-
της κόρης. Ὁ κ. Σαγιώρ δὲν εἶτανε καθόλου στὸ
ρόλο του καὶ φαινότανε πὼς ἔπαιζε ἔξω ἀπ' τὸν ἑαυ-
τό του. Ἐκράτησε ὅπως δὴποτε μὲ μεγάλη προσπά-
θεια τὸ μέρος. Δὲν μπορούμε νὰ καταλάβουμε ὅμως
γιὰ ποιο λόγο βάλθηκε νὰ φτιάξει! τῆ μετάφραση.
Ἄλλιῶς ἔλεγε βέβαια τὸ κείμενο κι' ἄλλιῶς μιλοῦσε
αὐτός. Γιατί δὲν μπορεί νὰ ζηγηθῆ πὼς ἀπ' ὅλα
τὰ πρόσωπα μονάχα ὁ κ. Σαγιώρ βρέθηκε νὰ μι-
λάει μ' ἐπισημότητα, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τὰ λέγανε φυ-
σικὰ κι' ἀβίαστα.

Φαινόταν: σ' ὅλο τὸ ἔργο σὰ νὰ μεταφράζει τὰ
λόγια τοῦ ὑποβολέα στὴν καθαρεύουσα. Γιατί αὐτὸ
τὸ πρᾶμα; γιὰ ποιο λόγο; Μήπως ἐπειδὴ ἔπαιζε τὸ
ρόλο τοῦ κόμητα ἐνόμισε πὼς δὲν τοῦ ἔστρεκε ἡ
ἀπλή γλῶσσα;

Λ. ΣΙΓΑΝΟΣ